

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาและจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย สรุปได้ดังนี้คือ

1. การกที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่

การกที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่มี 2 ประเภท คือ

1.1 การกที่ไม่บอกสถานที่ มี 5 การก ได้แก่

ผู้กระทำ
ผู้ทรง-รับ
ผู้มีส่วนร่วม
เครื่องมือ

ปริมาณ

1.2 การกบอกสถานที่ มี 4 การก ได้แก่

แหล่งเดิม

จุดหมาย

จุดผ่าน

บริเวณ

2. ประเภทของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่จำแนกออกเป็นประเภทย่อยโดยพิจารณาจากการปรากฏกับคำชนิดอื่น ได้ 34 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. คำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย (คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงการเคลื่อนที่ของนามที่เป็นประธานของประโยค)

1.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายที่ปรากฏในประโยคใดโดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น หรือคำกริยาอื่นกับคำวิเศษณ์

1.1.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายที่ต้องปรากฏกับการกระทำ

1.1.1.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำและการกแหล่งเดิม $n + l$ มี 3 คำ

1.1.1.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมหรือไม่ก็ได้ $n(l)$ มี 1 คำ

1.1.1.3 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และการกจุดหมาย $n + m$ มี 6 คำ

1.1.1.4 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และอาจปรากฏกับการกจุดหมายหรือไม่ก็ได้ $n(m)$ มี 4 คำ

1.1.1.5 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และการกจุดผ่าน $n + p$ มี 4 คำ

1.1.1.6 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และอาจปรากฏกับการกจุดผ่านด้วยหรือไม่ก็ได้ $n(p)$ มี 1 คำ

1.1.1.7 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และการกบริเวณ $n + b$ มี 8 คำ

1.1.1.8 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และการกผู้มีส่วนร่วม $n + s$ มี 1 คำ

1.1.1.9 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ และอาจปรากฏกับการกจุดหมายโดยที่การกจุดหมายอาจมีบทบาทเป็นการกผู้ทรง-รับอีกการกหนึ่งด้วยหรือไม่ก็ได้ $n\left(\begin{matrix} m \\ m/t \end{matrix}\right)$ มี 2 คำ

1.1.1.10 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก n มี 15 คำ

1.1.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ

1.1.2.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกบริเวณด้วยหรือไม่ก็ได้ ท(บ) มี 1 คำ

1.1.2.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมหรือการกจุดหมายการกใดการกหนึ่งด้วยหรือไม่ก็ได้ ท($\left\{ \begin{matrix} \text{ล} \\ \text{ม} \end{matrix} \right\}$) มี 1 คำ

1.1.2.3 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก ท มี 11 คำ

1.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายที่ปรากฏในประโยคได้โดยต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น หรือคำกริยาอื่นกับคำวิเศษณ์

1.2.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ

1.2.1.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+กริ(ม) มี 5 คำ

1.2.1.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ คำวิเศษณ์ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+วิ+กริ(ม) มี 1 คำ

1.2.1.3 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกบริเวณด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+กริ(บ) มี 1 คำ

1.2.1.4 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก ก+กริ มี 6 คำ

1.2.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ

1.2.2.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ ท+กริ(ม) มี 1 คำ

1.2.2.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก ท+กริ มี 4 คำ

1.2.3 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำและการกผู้ทรง-รับ

1.2.3.1 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+ท+กริ(ล) มี 1 คำ

1.2.3.2 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+ท+กริ(ม) มี 2 คำ

1.2.3.3 คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และคำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก ก+ท+กริ มี 2 คำ

2. คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ (คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงการเคลื่อนที่ของนามที่เป็นกรรมของประโยค)

2.1 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ที่ปรากฏในประโยคได้โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น

2.1.1 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ และการกผู้ทรง-รับ โดยที่การกผู้กระทำมีบทบาทเป็นการกจุดหมายอีกการกหนึ่งด้วย และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ ก/ม+ท(ล) มี 7 คำ

2.1.2 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกระทำ การกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ $n + ท(ล)$ มี 2 คำ

2.1.3 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ และการกผู้ทรง-รับ โดยที่การกผู้กระทำมีบทบาทเป็นการกแหล่งเดิมอีกการกหนึ่งด้วย และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ $n/ล + ท(ม)$ มี 8 คำ

2.1.4 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ $n + ท(ม)$ มี 5 คำ

2.1.5 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ และการกผู้ทรง-รับ โดยที่การกผู้ทรง-รับอาจมีบทบาทเป็นการกจุดหมายอีกการกหนึ่งด้วย หรือไม่ก็ได้ $n + \left\{ \begin{array}{l} ท \\ ท/ม \end{array} \right\}$

2.1.6 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกผู้มีส่วนร่วมด้วยหรือไม่ก็ได้ $n + ท(ส)$ มี 2 คำ

2.1.7 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมหรือการกปริมาณการกใดการกหนึ่ง หรือ ทั้ง 2 การก หรือไม่ก็ได้ โดยที่การกผู้กระทำมีบทบาทเป็นการกจุดหมายอีกการกหนึ่ง และการกปริมาณมีบทบาทเป็นการกเครื่องมืออีกการกหนึ่งด้วย $n/ม + ท(ล)(ป/ค)$ มี 2 คำ

2.1.8 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องการการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และอาจปรากฏกับการกจุดหมายหรือการกปริมาณการกใดการกหนึ่ง หรือทั้ง 2 การก หรือไม่ก็ได้ โดยที่การกผู้กระทำมีบทบาทเป็นการกแหล่งเดิมอีกการกหนึ่ง $n/ล + ท(ม)(ป)$

2.1.9 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ และการกผู้ทรง-รับ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก $n + ท$ มี 34 คำ

2.2 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ที่ปรากฏในประโยคได้โดยไม่ต้องปรากฏกับ คำกริยาอื่น

2.2.1 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ $n + ท + กริ(ล)$ มี 3 คำ

2.2.2 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ คำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง โดยที่การกผู้กระทำมีบทบาทเป็นการกจุดหมายอีกการหนึ่งด้วย และอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ ก+ท+กริ(ล) มี 4 คำ

2.2.3 คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้กระทำ การกผู้ทรง-รับ และคำกริยาอื่นซึ่งมักจะเป็นคำกริยาบอกทิศทาง โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับการกอื่นอีก ก+ท+กริ มี 1 คำ

รวมคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ทั้งหมด 155 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 81 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 74 คำ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ไม่จำเป็นต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น หรือคำกริยาอื่นกับคำวิเศษณ์ มีทั้งหมด 124 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 58 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 66 คำ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ซึ่งต้องปรากฏกับคำกริยาอื่นเสมอ มีทั้งหมด 30 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 22 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 8 คำ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ซึ่งต้องปรากฏกับคำวิเศษณ์ "กัน" และคำกริยาอื่นเสมอ มี 1 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย

เมื่อพิจารณาในแง่ความสัมพันธ์ของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่กับนามการกบอกสถานที่ จะเห็นว่าคำกริยาบอกการเคลื่อนที่สัมพันธ์กับนามการกบอกสถานที่ดังนี้

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกแหล่งเดิม มี 3 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิมด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 16 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 2 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 14 คำ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกจุดหมาย มี 8 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกจุดหมายด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 34 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 15 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 19 คำ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกแหล่งเดิม หรือการกจุดหมายการกใด การกหนึ่งด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 1 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกจุดผ่าน มี 4 คำ เป็นคำกริยาบอก การเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกจุดผ่านด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 1 คำ เป็น คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกบริเวณ มี 8 คำ เป็นคำกริยาบอก การเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกบริเวณด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 2 คำ เป็น คำกริยาบอกการเคลื่อนย้ายทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งไม่จำเป็นต้องปรากฏกับนามการบอกสถานที่ มี 72 คำ เป็นคำกริยาบอกการเคลื่อนย้าย 34 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ 38 คำ

นอกจากนี้คำกริยาบอกการเคลื่อนที่บางคำยังมีความสัมพันธ์กับคำนามการกผู้มีส่วนร่วม การกเครื่องมือ และการกปริมาณ ดังนี้

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งต้องปรากฏกับการกผู้มีส่วนร่วม มี 1 คำ เป็นคำกริยา บอการเคลื่อนย้าย

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกผู้มีส่วนร่วมด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 2 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกปริมาณด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 3 คำ เป็น คำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ทั้งหมด

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งอาจปรากฏกับการกปริมาณซึ่งมีบทบาทเป็นการกเครื่องมือ ด้วยหรือไม่ก็ได้ มี 2 คำ เป็นคำกริยาบอกการเปลี่ยนที่ทั้งหมด

การศึกษาและจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย ทำให้เห็นว่าลักษณะสำคัญของคำกริยาชนิดนี้ คือ มีความหมายบ่งบอกการเคลื่อนที่ของคำนาม โดยที่การเคลื่อนที่นั้น ๆ อาจสัมพันธ์กับการบอกสถานที่ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ การกแหล่งเดิม การกจุดผ่าน การกจุดหมาย และการกบริเวณ และอาจสัมพันธ์กับการกที่ไม่บอกสถานที่ ได้แก่ การกผู้มีส่วนร่วม การกเครื่องมือ และการกปริมาณ

อภิปรายผลการวิจัย

ตามสรุปผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผลดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่กับคำนามการกต่าง ๆ

จากการศึกษาการปรากฏร่วมกันของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย กับคำชนิดอื่น โดยเฉพาะคำนามการกต่าง ๆ พบว่าคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย จะปรากฏในประโยคได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ปรากฏในประโยคใดโดยไม่จำเป็นต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น
2. ปรากฏในประโยคใดโดยต้องปรากฏกับคำกริยาอื่น

ในกรณีที่คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ปรากฏในประโยคเพียงคำเดียว ไม่มีคำกริยาอื่นปรากฏรวมด้วย คำนามการกต่าง ๆ ที่ปรากฏกับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่จะมีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่โดยตรง

แต่ในกรณีที่คำกริยาบอกการเคลื่อนที่เป็นกริยาหลักในประโยค และมีคำกริยาบอกการเคลื่อนที่คำอื่น หรือคำกริยาชนิดอื่นเป็นกริยาขยาย คำนามการกต่าง ๆ ที่ปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาขยาย จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคำกริยาขยายนั้น ๆ

2. จำนวนของคำนามการกต่าง ๆ ในประโยคที่มีคำกริยาบอกการเคลื่อนที่

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ไม่จำเป็นต้องมีคำกริยาอื่นขยาย จะปรากฏในประโยคที่มีคำนามอย่างน้อยที่สุด 1 คำ 1 การก คำนามนั้นอาจจะเป็นการกผู้กระทำ หรือการกผู้ทรง-รับก็ได้ และปรากฏในประโยคที่มีคำนามอย่างมากที่สุด 4 คำ 6 การก ซึ่งคำนามที่ 1 จะเป็นทั้งการกผู้กระทำและการกจุทหมาย คำที่ 2 เป็นการกผู้ทรง-รับ คำที่ 3 เป็นการก-แหล่งเดิม และคำที่ 4 เป็นการกเครื่องมือ และปริมาณ ดังตัวอย่างประโยคที่มีคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ และคำนามการกต่าง ๆ ต่อไปนี้

ประโยคที่มีคำนาม 1 การก

นอน เคิน — ก

เลือก กระฉูด — ท

ประโยคที่มีคำนาม 2 การก

<u>เขา</u> ผละ จาก <u>ฉัน</u>	—	ก + ล
<u>เด็ก</u> <u>หน้</u> (<u>ครู</u>)	—	ก(ล)
<u>ตำรวจ</u> กวค <u>ผู้</u> <u>ร้าย</u>	—	ก + ม
<u>เขา</u> ไป(<u>ตาง</u> <u>จังหวัด</u>)	—	ก(ม)
<u>เด็ก</u> <u>ขำ</u> ม <u>ถนน</u>	—	ก + ผ
<u>รถ</u> <u>คัน</u> นั้น <u>จะ</u> แข่ง (<u>เรา</u>)	—	ก(ผ)
<u>ลุง</u> ไต่ <u>เขา</u>	—	ก + บ
<u>แม่</u> <u>สว</u> น <u>กับ</u> <u>ฉัน</u>	—	ก + ส
<u>เรือ</u> <u>จม</u> <u>ทะเล</u>	—	ท(บ)
<u>หนังสือ</u> <u>ตก</u> (จาก <u>โต๊ะ</u>)	}	— ท({ล ม})
<u>หนังสือ</u> <u>ตก</u> (<u>น้ำ</u>)		
<u>ทหาร</u> <u>กรร</u> เชียง <u>เรือ</u>	—	ก + ท

ประโยคที่มีคำนาม 3 การก

<u>คลื่น</u> <u>ซัด</u> (<u>ซาก</u> <u>แมง</u> <u>กะ</u> <u>พรุน</u>)	—	ก(ม/ท)
<u>แม่</u> <u>กรร</u> อก <u>ยา</u> (<u>นอง</u>)	—	ก + ท(ม)
<u>เด็ก</u> <u>ถอด</u> <u>เสื้อ</u> (<u>หุน</u> <u>ตัว</u> นี้)	—	ก + ท(ล)
<u>เขา</u> <u>เปลี่</u> น <u>เสื้อ</u> (<u>กับ</u> <u>ฉัน</u>)	—	ก + ท(ส)
<u>เขา</u> <u>ขว</u> าง <u>ฉัน</u>	—	ก + ท/ม

ประโยคที่มีคำนาม 4 การก

<u>นักเรียน</u> <u>คืน</u> <u>หนังสือ</u> (<u>ครู</u>)	—	ก/ล + ท(ม)
<u>เขา</u> <u>กระ</u> ซาก <u>สรอ</u> ย (<u>ผู้</u> <u>โดย</u> <u>สาร</u>)	—	ก/ม + ท(ล)

ประโยคที่มีคำนาม 5 การก

<u>เขา</u> <u>ชาย</u> <u>รถ</u> (<u>เพื่อน</u>)(<u>50,000</u> <u>บาท</u>)	—	ก/ล + ท(ม)(ป)
---	---	---------------

ประโยคที่มีค่านาม 6 การก

เขา ชื่อ โทรทัศน์ เพื่อน 3,000 บาท — ก/ม+ท(ล)(ป/ค)

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ต้องมีคำกริยาอื่นขยาย จะปรากฏในประโยคที่มีค่านาม
อย่างน้อยที่สุด 1 คำ 1 การก คำนามนี้อาจเป็นการกผู้กระทำ หรือผู้ทรง-รับก็ได้ และปรากฏ
ในประโยคที่มีค่านามอย่างมากที่สุด 3 คำ 4 การก ซึ่งค่านามคำที่-1 จะเป็นการกผู้กระทำ
และการกจุดหมาย คำที่ 2 เป็นการกผู้ทรง-รับ คำที่ 3 เป็นการกแหล่งเดิม ดังตัวอย่าง
ประโยคที่มีคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ และค่านามการกต่าง ๆ ต่อไปนี้

ประโยคที่มีค่านาม 1 การก

เขา กระทบ เขา ไป — ก+กริ

ลูกบอล กลิ้ง ไป — ท+กริ

ประโยคที่มีค่านาม 2 การก

เขา กลิ้ง ตัว ออกมา — ก+ท+กริ

เขา ถา เขา หา (ฉัน) — ก+กริ(ม)

พวกเขา คา กัน เข้ามา (ในห้อง) — ก+วิ+กริ(ม)

เล็ก เทร ไป มา (แถวตลาดเก่า) — ก+กริ(บ)

เขา ถล่ม ลง ไป (ในทอระบายน้ำ) — ท+กริ(ม)

ประโยคที่มีค่านาม 3 การก

ขอ ปลด ภาพ ออก (จากผนัง) — ก+ท+กริ(ล)

ประโยคที่มีค่านาม 4 การก

เขา ฉวย หนังสือ ไป (จากมือฉัน) — ก/ม+ท+กริ(ล)

ข้อเสนอแนะ

1. วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาและจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่โดยพิจารณาการปรากฏกับคำชนิดอื่น นอกจากคำกริยาบอกการเคลื่อนที่แล้วคำกริยาชนิดอื่นก็อาจจะศึกษาและจำแนกในแนวเดียวกันนี้ได้อีก

2. คำกริยาบอกการเคลื่อนที่แต่ละประเภท อาจจำแนกประเภทย่อยได้อีกตามอรรถลักษณะของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ เช่น

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงทิศทางในการเคลื่อนที่ เช่น ไป มา ขึ้น ลง ฯลฯ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงลักษณะอาการในการเคลื่อนที่ เช่น วิ่ง เดิน กระโดด คลาน ฯลฯ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว เช่น วิ่ง จำปราด ปรี ฯลฯ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงการเคลื่อนที่อย่างช้า ๆ เช่น กระดืบ ถัด กระดก ย่อง ฯลฯ

ฯลฯ

ถ้ามีการศึกษาเรื่องอรรถลักษณะของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ ก็อาจทำให้เห็นลักษณะของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่แต่ละเอียงยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย